

سؤالات کنکور علوم و فنون دوازدهم - انسانی سری ۲

۱- همه موارد از ویژگی‌های فکری شعر انقلاب اسلامی است؛ به جز

سراسری - ۱۳۹۸

- ① روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است.
- ② شاعران به مضامین اسلامی به‌ویژه فرهنگ عاشورایی روی آورند.
- ③ روح حماسه در بُعد آسمانی آن، در مثنوی‌های این دوره غلبه دارد.
- ④ فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی‌ترین درون‌مایه‌های شعر این دوره است.

سراسری - ۱۴۰۰

۲- سراینده کدام بیت «غلط» معرفی شده است؟

- ① جنگ ننگ است در شریعت من / ز پی پاس دین و حفظ وطن (ادیب‌الممالک فرهانی)
- ② آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی (عارف قزوینی)
- ③ غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم (سید اشرف‌الدین گیلانی)
- ④ گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟ (میرزاده عشقی)

سراسری - ۱۳۹۸

۳- کدام مورد از دیدگاه تاریخ ادبیات، غلط است؟

- ① فرخی یزدی، تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه خاقانی و حافظ بود و آشنایی با این شاعران طبع وی را شکوفا ساخت.
- ② ایرج میرزا، در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز و هجو و هزل، چیره‌دست بود.
- ③ ادیب‌الممالک فرهانی، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. سردبیری روزنامه مجلس را به‌عهده داشت. در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرد.
- ④ بهار، در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. از او در جایگاه پژوهشگر، آثاری مانند تاریخ تطور نظم فارسی، سبک‌شناسی و... به جای مانده است.

۴- کدام آثار به ترتیب در زمینه «فقه، عرفان و زندگی نامه» نوشته شده است؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

① اسرارالتوحید، تذکره الاولیا، چهار مقاله

② مرصادالعباد، مجالس المؤمنین، بدائع الوقایع

③ جامع عباسی، عین الحیات، مجالس المؤمنین

④ حبیب السیر، عین الحیات، سرگذشت حاجی بابای اصفهانی

۵- نوع نثر دهخدا در «چرند و پرند» مورد توجه چه کسانی در نویسندگی قرار گرفت؟

سراسری - ۱۳۹۸

① جلال آل احمد - صادق هدایت

② جلال آل احمد - سیمین دانشور

③ محمدعلی جمالزاده - صادق هدایت

④ محمدعلی جمالزاده - سیمین دانشور

۶- نام وزن عروضی کدام مصراع در مقابل آن غلط آمده است؟

سراسری - ۱۴۰۱

① روی تو از دل ببرد منزلت و قدر ناز (مفععلن فاعلن مفتعلن فاعلن)

② جان مرا هست کنی مست چو بر من گذری (مفععلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

③ ز داغ حسن دگر لاله زار پیدا کرد (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

④ ماندم به چمن شب شد و مهتاب برآمد (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

۷- وزن کدام مصراع، در مقابل آن «غلط» آمده است؟

خارج از کشور - ۱۴۰۰

① چین زلف مشکین را بر رخ نگارم بین (مستفعل فاعلات فعلن)

② ای دل چو خطش سر زد پیوند از او مگسل (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)

③ برخاست ز هر گوشه بلایی به کمینم (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

④ مژگان مردم افکن چشمان کافرش بین (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

خارج از کشور - ۱۴۰۰

۸- وزن کدام مصراع با مصراع زیر، یکسان است؟

«خیال سرو قدانت به پیشواز آید»

① گوشم همه بر قولِ نی و نغمه چنگ است

② بگشای روی زیبا ز گناه آن میندیش

③ جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است

④ به دامن فلک جایی سزای چون تو گوهر نیست

خارج از کشور - ۱۴۰۰

۹- وزن کدام بیت «دوری» است؟

① باز آی و بر چشم نشین ای دلستان نازنین کاشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می رود

② نعیم هر دو جهان پیش عاشقان به جوی که این متاع قلیل است و آن عطای کثیر

③ زاهد از ما به سلامت بگذر کاین می لعل دل و دین می برد از دست بدان سان که می پرس

④ به شوق چشمه نوشت چه قطره ها که فشاندم ز لعل باده فروشت چه عشوه ها که خریدم

۱۰- وزن مصراع زیر با کدام مصراع، یکسان است؟ سراسری - ۱۴۰۰

«گر خون من ز شیشه بریزد به جام او»

① کار فرو بسته ام هیچ گشایش ندید هیچ مرغ دلی از حلقه زلف تو نجست

② ز شرم عارض او لاله بست بر رخ ماه آگاهی اش ز راحت عشاق خسته نیست

۱۱- وزن کدام مصراع در مقابل آن «غلط» آمده است؟ سراسری - ۱۴۰۰

① راز همه کرد افشا ننموده رخ زیبا (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

② نشستم از سر زلفش ولی به روز سیاهی (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن)

③ امشب ای زلف سیه سخت پریشان شده ای (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

④ دوش ز دست رقیب ساغر می خورده ای (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)

خارج از کشور - ۱۳۹۸

۱۲- وزن بیت زیر، کدام است؟

«کنون که کشتی ما در میان موج فتاد اگر چنانکه مجال شنا بود غم نیست»

① مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعَلن مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعَلن

② مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعَلن مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعَلن

۱۳- کدام بیت، در وزن «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلن» سروده شده است؟ خارج از کشور- ۱۳۹۸

- ① تا دیگران گرسنه و مسکینند
بر مال و جاه خویش نیفزاید
- ② بس سقف شد خراب و نگشت آسمان خراب
بس عمر شد تمام و نشد روز و شب تمام
- ③ خویشتن دیدن و از خود گفتن
صف مردم کوتاه نظر است
- ④ همیشه بار جفا بردن و نیاسودن
همیشه رنج طلب کردن و نرنجیدن

۱۴- باتوجه به سبک شعر عصر بیداری همه موارد درست است، به جز

خارج از کشور- ۱۳۹۹

① شعر در این دوره عمومیت یافت و به عنوان زبان برتده نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت.

② به علت تسلط کافی شاعران بر ادبیات کهن، توجه زیادی به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در این عصر شده است.

③ شاعران گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع، نوآوری هایی در عرصه تخیل پدید آوردند. مانند پاره ای از اشعار میرزاده عشقی.

④ شاعرانی که به زبان مردم کوچه و بازار شعر می گفتند، به قالب هایی مانند مستزاد، چهارپاره، ترانه و تصنیف رغبت بیشتری داشتند.

۱۵- همه موارد از شاخص ترین درون مایه های شعر عصر بیداری است؛ به جز:

سراسری- ۱۳۹۹

- ① توجه به مردم، آزادی
② تعلیم و تربیت جدید، قانون
- ③ دانش ها و فنون جدید، وطن
④ معنی گریزی و ابهام در شعر، مدح و هجو

۱۶- مفهوم بیت زیر با کدام بیت، تناسب بیشتری دارد؟ خارج از کشور- ۱۳۹۸

«آن گرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند»

- ① دل ای سلیم در این کاروان سرای مبند
که خانه ساختن آیین کاروانی نیست
- ② ای که خواب آلوده واپس مانده ای از کاروان
جهد کن تا بازیابی همراهان خویش را
- ③ باز پس ماند ز هراهیت گر آصف بود
کاروانی کی رسد هرگز به گرد لشگری
- ④ ای خفته همه عمر شده خیره و مدهوش
وز عمر جهان بهره خود کرده فراموش

۱۷- در همه ابیات حذف «همزه» به چشم می خورد؛ به جز: سراسری - ۱۳۹۹

- ① برون خرام و ببر گوی خوبی از همه کس سزای حور بده رونق پری بشکن
 ② چو عندلیب فصاحت فرو شد ای حافظ تو قدر او به سخن گفتن دری بشکن
 ③ چو عطرسای شود زلف سنبل از دم باد تو قیمتش به سر زلف عنبری بشکن
 ④ به زلف گوی که آیین دلبری بگذار به غمزه گوی که قلب ستمگری بشکن

۱۸- در همه ابیات تغییر مصوت بلند به کوتاه وجود دارد؛ به جز خارج از کشور - ۱۳۹۸

- ① تاتار هجر کرد سیاهی و عنبری زان مشک‌های آهوی تاتارم آروزیست
 ② اندر دلم ز غمزه غماز فتنه‌هاست فتنه‌نشان جادوی بیمارم آروزیست
 ③ ساقی و سردهی ز لب یارم آروزیست بد مستی‌ای ز نرگس خمّارم آروزیست
 ④ تا سوی گلشن طرب آیم خراب و مست از گلشن وصال تو یک خارم آروزیست

۱۹- معنی چند واژه در مقابل آن غلط آمده است؟ سراسری - ۱۳۹۸

(معمور: فرمانروا) (لف: گستردن) (خلیدن: فرورفتن) (چارق: بند کفش) (ارغنون: نوازنده) (عذار: چهره) (عماری: کجاوه)

- ① دو ② سه ③ چهار ④ پنج

۲۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است، به جز: خارج از کشور - ۱۴۰۰

- ① ز آشفستگی به حلقه جمعی رسیده‌ام / کز حلقه‌های زلف تو تابى نداشتند (ایهام، پارادوکس)
 ② به عشق زلف و رخت فارغم ز دیر و حرم / که این معامله بیرون ز کفر و ایمان است (استعاره، لف و نشر)
 ③ به یاد کاکل پرتاب و زلف پُرچینش / دل من است که هم جمع و هم پریشان است (کنایه، پارادوکس)
 ④ چراغ چشم من آن روی مجلس‌افروز است / طناب عمر من آن موی عنبرافشان است (جناس، تشبیه)

۲۱- پدیدآورندگان «خسی در میقات- راه آب‌نامه- زمستان- شهری چون بهشت» به ترتیب، دارای آثاری مانند نیز هستند.

خارج از کشور- ۱۴۰۰

- ① سه‌تار- یکی بود یکی نبود- همسایه‌ها- سووشون
 ② دیدوبازدید- دهکده پرمالال- آخر شاهنامه- تنگسیر
 ③ مدیر مدرسه- تلخ و شیرین- از این اوستا- آتش خاموش
 ④ ارزیابی شتابزده- شوهر آهو خانم- چشم‌هایش- سگ ولگرد

۲۲- چند اثر درست، معرفی شده است؟

(زیارت: جلال آل احمد) (شهری چون بهشت: سیمین دانشور) (راه آب‌نامه: علی‌اکبر دهخدا)
 (دهکده پرمالال: احمد محمود) (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری) (جعفرخان از فرنگ برگشته: مشفق کاظمی) (دیدوبازدید: علی محمد افغانی) (تهران مخوف: مشفق کاظمی)

- ① سه
 ② چهار
 ③ پنج
 ④ شش

۲۳- کدام نویسندگان «همگی» در داستان‌نویسی «سبک تلفیقی» را برگزیدند؟

خارج از کشور- ۱۴۰۰

- ① محمود اعتمادزاده، صادق چوبک، احمد محمود
 ② جلال آل احمد، علی محمد افغانی، امین فقیری
 ③ غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی، تقی مدرسی
 ④ سیمین دانشور، بزرگ علوی، هوشنگ گلشیری

۲۴- انتساب کدام آثار به پدیدآورنده آن «غلط» معرفی شده است؟

سراسری- ۱۴۰۰

- ① (شمس و طغرا: حسن مقدم) (بره گمشده راعی: امین فقیری)
 ② (تنگسیر: صادق چوبک) (شمس‌الدین و قمر: حسن خان بدیع)
 ③ (خداوندنامه: صبا کاشانی) (تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار)
 ④ (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) (منشآت: قائم مقام فراهانی)

۲۵- در دوران معاصر، پس از نویسندگان نسل اول، چه کسانی وارد ادبیات داستانی شدند و سبک آنان چه بود؟
سراسری - ۱۳۹۹

- ۱) صادق هدایت، بزرگ علوی، جلال آل احمد (سبک نوین)
- ۲) صادق چوبک، سیمین دانشور، بزرگ علوی (سبک تلفیقی)
- ۳) غلامحسین ساعدی، صادق هدایت، صادق چوبک (سبک نوین)
- ۴) جلال آل احمد، غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی (سبک تلفیقی)

۲۶- نویسنده «داستان باستان - جای پای خون - همسایه‌ها - تهران مخوف» به ترتیب، چه کسانی هستند؟

سراسری - ۱۴۰۰

- ۱) میرزا حسن خان بدیع - سید مهدی شجاعی - جمالزاده - محمدباقر میرزا خسروی
 - ۲) میرزا حسن خان بدیع - سید مهدی شجاعی - احمد محمود - مشفق کاظمی
 - ۳) میرزا حبیب خراسانی - علی مؤذنی - جمالزاده - محمدباقر میرزا خسروی
 - ۴) محمدباقر میرزا خسروی - علی مؤذنی - احمد محمود - مشفق کاظمی
- ۲۷- در همه گزینه‌ها، به محورهای نویسندگی محمدرضا سرشار، اشاره شده است؛ به جز (با تغییر)
سراسری - ۱۳۹۹

- ۱) فعالیت در مباحث پژوهشی ادبیات کودک و نوجوان
 - ۲) قصه‌نویسی و قصه‌گویی، تدریس و فعالیت در نشریات تخصصی
 - ۳) بدوک از فیلمنامه‌های اوست.
 - ۴) فعالیت‌های مطبوعاتی در مجله‌های رشد دانش‌آموز، قلمرو، سوره و پویش
- ۲۸- باتوجه به نثر دوره انقلاب اسلامی، در کدام گزینه آثار نویسندگان دهه شصت آمده است؟
خارج از کشور - ۱۳۹۸

- ۱) مدار صفر درجه، زمین سوخته، آینه‌های دردار
- ۲) زمستان ۶۲، داستان باستان، جای پای خون
- ۳) ملاقات در شب آفتابی، دلاویزتر از سبزه، داستان باستان
- ۴) مدیر مدرسه، روزگار سپری‌شده مردم سالخورده، کشتی پهلوی گرفته

۲۹- بیت زیر فاقد کدام «اختیار شاعری» است؟ سراسری - ۱۴۰۰

«هر که در سایه تو باشد نیست روز او را به آفتاب نیاز»

۱ ابدال ۷ حذف همزه

۳ بلند بودن هجای پایان مصراع ۴ بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۳۰- در بیت زیر همه موارد از دیدگاه «عروض و قافیه» درست است؛ به جز:

خارج از کشور - ۱۳۹۹

«نفسم گرفته زین شب در این حصار بشکن در این حصار جادویی روزگار بشکن»

۱ قافیه بیت براساس قاعده «۲» آمده است.

۷ وزن بیت «فعلاتُ فاعلاتن فاعلاتُ فاعلاتن» است.

۳ طبق اختیارات شاعری در بیت دوبار «همزه» حذف شده است.

۴ در بیت اختیار شاعری (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) یافت می شود.

۳۱- بیت زیر، فاقد کدام اختیار شاعری است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۸

«طهارت ار نه به خون جگر کند عاشق به قول مفتی عشقش درست نیست نماز»

۱ بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب

۷ بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، ابدال

۳ حذف همزه، بلند بودن هجای پایان مصراع

۴ حذف همزه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۳۲- در کدام بیت، همه آرایه های «تشبیه، استعاره، ایهام تناسب و حس آمیزی» یافت می شود؟

سراسری - ۱۴۰۰

۱ پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار پند با عاشق بیدل چه تواند کردن

۷ از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر یادگاری که در این گنبد دوار بماند

۳ بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار نقش زخمی است که از تشبیه فرهاد شگفت

۴ هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید در رهگذر باد نگهبان لاله بود

۳۳- آرایه‌های «جناس، استعاره، موازنه و اغراق» همگی در کدام بیت آمده است؟

خارج از کشور - ۱۴۰۰

- ۱) بگفت از سور کمتر گوی با مور که موران را قناعت خوش‌تر از سور
- ۲) بهاری کز دو رخسارش همی شمس و قمر خیزد نگاری کز دو یاقوتش همی شهد و شکر ریزد

- ۳) پرواز به آنجا که نشاط است و امید است پرواز به آنجا که سرود است و سرور است
- ۴) آمد نفس صبح و سلامت نرسانید بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید

خارج از کشور - ۱۴۰۰

۳۴- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- «مهی که راز من از پرده ه آشکارا کرد هنوز صورت او زیر پرده پنهان است»
- ۱) استعاره - ایهام - کنایه - تضاد
- ۲) کنایه - ایهام تناسب - تکرار - متناقض‌نما
- ۳) تضاد - استعاره - کنایه - واج‌آرایی
- ۴) جناس همسان - استعاره - پارادوکس - مجاز

۳۵- آرایه‌های «استعاره، ایهام، تناسب و لف‌ونشر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

خارج از کشور - ۱۴۰۰

- الف) چو ذره گرچه حقیرم ببین به دولت عشق که در هوای رخت چون به مهر پیوستم
- ب) تیر و کمان عشق را هر که ندیده، گو ببین پشت خمیده مرا قد کشیده تو را
- ج) گر چو شمعش پیش میرم بر غم خندان شود و بر بنجم خاطر نازک برنجاند ز من
- د) آخر چه شد ای برگ گل تازه که دیدار از بلبل بی‌برگ و نوا باز گرفتی

۱) الف - ب - د - ج

۲) الف - ج - ب - د

۳) د - الف - ج - ب

۴) د - ج - الف - ب

۳۶- آرایه‌های (کنایه - جناس - ایهام تناسب - استعاره - لفّ و نشر) به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

سراسری - ۱۴۰۰

- الف) بر آن سرم که جفای تو را به جان بخرم
 ب) من مات صورت تو که در کارگاه حسن
 ج) مژه و ابروی او دیدم و با دل گفتم
 د) کس مبادا به سیه‌روزی ما در ره عشق
 ه) بی‌زلف سرکشش سر سودایی از ملال
- در این معامله گر عمر من وفا بکند
 خورشید را گدا و تو را شاه می‌کشند
 که به جان از پی آن تیر و کمان باید رفت
 که فلک تیره شد از تیرگی کوکب ما
 همچون بنفشه بر سر زانو نهاده‌ایم

۱) الف - د - ج - ه - ب

۲) د - الف - ب - ه - ج

۳) د - ه - ج - الف - ب

۴) ه - د - ب - الف - ج

۳۷- در کدام بیت، آرایه «لفّ و نشر و ایهام» به چشم می‌خورد؟ خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ۱) گرچه کامم ز لب نوش تو تلخ است اما
 ۲) ز سودای رخ و زلفش غمی دارم شبان‌روزی
 ۳) لب شیرین تو گویا به حدیث آمد باز
 ۴) با خیال روی و مویش غرق نور و ظلمتم
- گر کسی گوش دهد قصه شیرین دارم
 مرا صبح وصال او نمی‌گردد شبی روزی
 که برآورده بسی شور ز هر شیدایی
 کو نظر بازی که سیر صبح و شام من کند

۳۸- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

سراسری - ۱۳۹۹

«ز باغ حسن خود بر خور که من در سایه سروت جهانی را ز باغ عشق بر خوردار می‌بینم»

۱) تشبیه، جناس، تلمیح، کنایه

۲) استعاره، مجاز، کنایه، ایهام

۳) تشبیه، استعاره آشکار، جناس، مجاز

۴) کنایه، تضاد، مجاز، واج‌آرایی

۳۹- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز خارج از کشور - ۱۳۹۸

- ① گر تو زنی تیغ هلاکم به فرق فرق من و خاک کف پای تو (جناس تام، تشبیه)
 ② از گوشه بامت سر پرواز ندارم ای کاش که مرغ دلم از بال و پر افتد (تشبیه، مجاز)
 ③ یعقوب چو چشمش به تو زیبا پسر افتد اول نظرش یوسف مصر از نظر افتد (اغراق، کنایه)
 ④ زان زلف و رخ، شام و سحر در کفر و دین بردم به سر / ز ناربندی را نگر تسبیح‌خوانی را
 ببین (لف‌ونشر، تضاد)

۴۰- همه واژه‌ها در بیت زیر آرایه ایهام یا ایهام تناسب دارند؛ به جز سراسری - ۱۳۹۸

«خسرو آن است که چون ملک وصال دریافت لعل شیرین تو را دید و شکر گرد آورد»

- ① خسرو ② شیرین ③ شکر ④ وصال
 ۴۱- مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟ سراسری - ۱۴۰۱
 «اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را باران صبحگاهی»

- ① از هوای تر شود آئینه ما بی غبار رشته باران گره از کار مستان وا کند
 ② اشکش ز دل غبار کدورت نمی‌برد چشمی که تر به یآوری توتیا کند
 ③ گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید
 ④ چون عقد گوهری که شود پاره رشته‌اش ریزد مسلسل از مژه‌ام قطره‌های اشک
 ۴۲- همه موارد، بیانگر ویژگی‌های «سطح ادبی» شعر معاصر است، به جز: سراسری - ۱۴۰۰

- ① انتخاب وزن، متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.
 ② صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند.
 ③ سادگی و روانی زبان شعر و جمله‌بندی‌های ساده در شعر معاصر کاملاً چشمگیر است.
 ④ ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر این دوره است.
 ۴۳- کدام یک از ویژگی‌های داستان‌نویسی دوره انقلاب اسلامی نیست؟ خارج از کشور - ۱۴۰۰

- ① اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب اسلامی سیاسی و اجتماعی بودن است.
 ② گرایش به خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه و شرح حال رایج شد.
 ③ زبان داستان‌ها به‌ویژه در زمان جنگ بیشتر ادبی است.
 ④ تفکر اومانیستی در برخی آثار این دوره کمرنگ است.

۴۴- کدام بیت، باتوجه به سبک و شیوه بیان آن، سروده یکی از شاعران نیمایی است؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱) لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست ۲) لختی لبخند خنده گل زیباست

۳) محمد کافرینش هست خاکش ۴) هزاران آفرین بر جان پاکش

۵) آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد ۶) مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

۷) ای سرو بلند قامت دوست ۸) وه وه که شمایلت چه نیکوست

۴۵- کدام عبارت، از لحاظ تاریخ ادبیات کاملاً درست است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۸

۱) در دهه نخست انقلاب اسلامی گرایش به پیچیده‌نویسی در داستان رواج یافت.

۲) از اواخر دهه ۵۰ تا اواخر دهه ۶۰، گرایش به داستان‌های کوتاه بیش از رمان بود.

۳) باستان‌گرایی و علاقه به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر انقلاب اسلامی کاملاً محسوس است.

۴) تفکر انسان‌گرایانه (اومانیسم) در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی به شکل چشمگیری وجود داشت.

۴۶- نام بحر مقابل کدام مصراع درست است؟ سراسری - ۱۴۰۱

۱) اگر هوشمندی به معنی گرای (مقارب مثنی سالم)

۲) به میدان محبت خون‌بهایش از که بستانم (هزج مثنی محذوف)

۳) دامن آن گنج شادی را نیاوردم به دست (رمل مثنی محذوف)

۴) جامی بکش تا جم شوی با اهل دل محرم شوی (رجز مثنی محذوف)

۴۷- وزن واژه شعر زیر، کدام است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۸

«به چه خواهی بردن / در شبی این همه تاریک پناه»

۱) فعلاتن فعلن - فعلاتن فعلاتن فعلاتن

۲) فعلاتن فعلن - فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

۳) فعلاتن فعلن - فاعلاتن فعلاتن فعلن

۴) فاعلاتن فعلاتن فعلن - فاعلاتن فعلاتن فعلن

۴۸- بحرهای «مقارب، رمل، رجز و هزج» به ترتیب، مربوط به کدام ابیات است؟

خارج از کشور - ۱۳۹۸

- الف) نردبان این جهان ما و منی است
 عاقبت این نردبان بشکستنی است
 ب) مرا نه سر نه سامان آفریدند
 پریشانم پریشان آفریدند
 ج) باز آی و بر چشمم نشین ای دلستان نازنین
 که آشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می رود
 د) جهان را بلندی و پستی تویی
 ندانم چه ای هرچه هستی تویی
 ۱) ج، ب، د، الف ۲) ج، ب، الف، د ۳) د، الف، ج، ب ۴) د، ب، ج، الف

۴۹- کدام بیت در بحر «رمل مثنی محذوف» است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۸

- ۱) صوفی بیا که آینه صافی است جام را
 تا بنگری صفای می لعل فام را
 ۲) آن که جز کعبه مقامش نبذ از یاد لب
 بر در میکده دیدم که مقیم افتاده است
 ۳) ای که پرسی سرگذشتم پایم اندر گل فروشد
 زانکه در راه غم جز اشک همراهی نباشد
 ۴) مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست
 تا کنم جان از سر رغبت فدای نام دوست
 ۵۰- آرایه های مقابل همه ابیات درست است؛ به جز خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ۱) با باد بوده همره بوی تو در سحرگه / گلها شنیده بوی خود را به باد داده (حسن آمیزی، تشخیص)
 ۲) یاد باد آن که ز چشم خوش و لعل لب تو / نقل مجلس همه بادام و شکر بود مرا (لف و نشر، تشبیه)
 ۳) دل خراب من از عشق کی شود خالی / چرا که جایگه گنج، گنج ویران است (اسلوب معادله، جناس)

۴) کوس بدنامی ما بر سر بازار زدند / گرچه بی روی تو ما را سر بازار نبود (مجاز، کنایه)

۵۱- آرایه های بیت زیر، در کدام گزینه تماماً درست است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۹

- «ما به خون خود دهان تیشه شیرین می کنیم
 تلخ نشیند عبث معشوق شیرین کار ما»
 ۱) تشخیص، مجاز، تضاد، جناس ۲) استعاره، حسن آمیزی، ایهام، کنایه
 ۳) جناس، استعاره، ایهام، تشخیص ۴) حسن آمیزی، مجاز، پارادوکس، ایهام

۵۲- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز: سراسری - ۱۳۹۹

۱) مشو درهم رخت گر شد کبود از سیلی اخوان / که بی این نیل از چشم خریداران خطر داری (مجاز، تلمیح)

۲) حرص در هنگام پیری از غلاف آید برون / بال و پر پیدا کند چون مور ماند بیشتر (استعاره، اسلوب معادله)

۳) حرف حق گفتن به خون خویش فتوی دادن است / پنبه چون حلاج از مستی ز مینا بر مدار (ایهام، استعاره)

۴) تا روی کند عیش و طرب پشت به خم ده / تا پشت کند محنت و غم روی به می کن (تضاد، حسن تعلیل)

۵۳- آرایه‌های مقابل کدام بیت کاملاً درست است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۸

۱) به مژده جان به صبا داد شمع در نفسی / ز شمع روی تو آش چون رسید پروانه (ایهام تناسب - تشبیه)

۲) نرگس که فلک چشم و چراغ چمنش کرد / چشم تو سرافکنده به هر انجمنش کرد (استعاره مصرحه - کنایه)

۳) تا به کی در پرده باشد نیک و بد ساغر کجاست؟ / دل ز دعوی شد سیه آینه محشر کجاست؟ (تضاد - حسن تعلیل)

۴) کوه کن زنده نخواهد شدن از نفخه صور / مگرش مژده وصل از بر شیرین آرند (ایهام تناسب - تلمیح)

۵۴- ترتیب آرایه‌های «جناس، تشبیه، حسن تعلیل و پارادوکس» در کدام ابیات است؟

خارج از کشور - ۱۳۹۸

الف) ز رشک قامت او ناله خاست از دل سرو / ز شرم عارض او هاله بست بر رخ ماه

ب) کشتی عقل فکندیم به دریای شراب / تا ببینیم چه از آب برون می آید

ج) شادی امروز دل از غم رویش رسید / دیده امید من در ره فردای اوست

د) بیگانه رحمت آورد بر زحمت دل ما / کی آنقدر تپاول با آشنا توان کرد

۱) ب، الف، ج، د ۲) ب، د، الف، ج ۳) د، ب، الف، ج ۴) د، ب، ج، الف

۵۵- ترتیب قرار گرفتن ابیات باتوجه به آرایه‌های: «ایهام تناسب، حسن تعلیل، استعاره و حس آمیزی» در کدام گزینه درست است؟
خارج از کشور- ۱۳۹۸

الف) بام آن کعبه مقصود بلند است ای کاش عشق می‌داد مرا بال و پری بهتر از این

ب) از آن از اشک خالی نیست چشمم که پندارم شراب لاله‌رنگ است

ج) چو سرو، میل چمن کن که صبحدم در باغ سماع بلبل شیرین کلام خواهد بود

د) هشیار سری کز می سودای تو مست است آباد دلی کز غم دلدار خراب است

۱) ج، الف، ب، د ۲) ج، ب، د، الف ۳) د، الف، ب، ج ۴) د، ب، الف، ج

۵۶- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز سراسری- ۱۳۹۸

۱) گرچه در مصر فراموشی مقید مانده‌ایم / می‌رسد چون جامه یوسف به کنعان بوی ما (تلمیح، ایهام)

۲) حسرت برم از خسرو و فرهاد که در عشق / نه زر به ترازویم و نه زور به بازو (لف‌ونشر، واج‌آرایی)

۳) نظر لطف ز مهر و مه کم کاسه مجوی / خواب آسودگی از چشم نگهبان مطلب (ایهام تناسب، اسلوب معادله)

۴) معنی رنگین، به نازکدل رساند خویش را / باده گلگون ندارد بهتر از مینا نقاب (تشبیه، حس آمیزی)

۵۷- ترتیب آرایه‌های «استعاره، حس آمیزی، حسن تعلیل، ایهام و لف‌ونشر» در کدام گزینه آمده است؟
سراسری- ۱۳۹۸

الف) کاش در پرده شب و روز پیوشی رویت تا ننازد فلک سفته به خورشید و مهش

ب) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رخت آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب

ج) مگر ز چشم تو دم زد به گلستان نرگس که از خمار سحر حالتی دژم دارد

د) همه فدای تو کردند جان شیرین را چه شاهدی تو که بهتر ز جان شیرینی

ه) تنگ شکر تلخکام از خنده شیرین او گلبن تر سرخ روی از گریه رنگین من

۱) ب، د، ه، ج، الف ۲) ب، ه، د، ج، الف

۳) ج، د، الف، ب، ه ۴) ج، ه، ب، د، الف

۵۸- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر، چند خطا یافت می‌شود؟ خارج از کشور - ۱۳۹۹
 «فرخی یزدی از شاعران عصر بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی به زندان انداختند.
 تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه خاقانی و سعدی بوده است. در دوره پنجم مجلس نماینده مردم
 یزد شد. بیت زیر سر آغاز یکی از سروده‌های اوست.

«از خون جوانان وطن لاله دمیده از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

① دو ② سه ③ چهار ④ پنج

۵۹- کدام بیت را نمی‌توان به دو شکل، دسته‌بندی هجایی کرد؟ خارج از کشور - ۱۴۰۰

① رقصیدن سرو و حالت گل بی صوت هزار خوش نباشد

② این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد

③ آخر به چه گویم هست از خود خبرم چون نیست وز بهر چه گویم نیست با وی نظرم چون
 هست

④ آن که غم جهان خورد کی خورد از حیات بر پس تو غم جهان مخور تا ز حیات برخوردار

۶۰- کدام بیت را «نمی‌توان» به دو صورت تقسیم‌بندی هجایی کرد؟ سراسری - ۱۴۰۰

① سپهر با همه بی‌مهری‌اش به مهر آمد هنوز با من بیدل تو بر سر کینی

② گنجینه مهر او در سینه نمی‌گنجد؟ کاشانه بدین تنگی یک‌باره خراب اولی

③ ای خواجه برو بنده آن زهره‌جبین باش در بندگی خاک درش صدرنشین باش

④ شاخ گلی که آبش از جوی دیده دادم دورم ز خویشتن کرد با صد هزار خواری

۶۱- وزن بیت زیر، با کدام بیت یکسان است؟ سراسری - ۱۳۹۹

«فغان که منزل دور و دراز وادی عشق نکرد دل تهی از ناله چون جرس ما را»

① به سیر ماه از محفل مخوان پروانه ما را که می‌گردد خنک از پرتو مهتاب عیش ما

② سیاه در دو جهان باد روی موی سفید که همچو صبح، گران‌سنگ ساخت خواب مرا

③ به اسیران بلا ملک امان فرمودند به فقیران گدا گنج سلاطین دادند

④ نفحات صبح دانی ز چه روی دوست دارم که به روی دوست ماند که برافکند نقابی

۶۲- کدام ابیات را می توان به دو صورت دسته بندی هجایی کرد؟ سراسری - ۱۳۹۹

- الف) عشقم آتش زد و آب مژه از سر بگذشت
 ب) وقتی نشد که بی دوست بر حال خود نگریم
 ج) ای بت دل پسند من هر سر موت بند من
 د) نقد جان بر سر سودای جنون باخته ایم
 ه) از بس عرق شرم نشسته است به رویم
- پی آن گوهر یک دانه به دریا زده ام
 روزی نشد که در عشق بر کار خود نخندیم
 کاکل تو کمند من طره تابدار هم
 ایمن از وسوسه عقل زیان کار شدیم
 محروم ز نظاره آن روی نکویم
- ۱ الف، ج ۲ الف، ه ۳ ب، د ۴ ب، ه

۶۳- حذف همزه در کدام بیت بیشتر صورت گرفته است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ۱ عاقبت سیلابم از سر بگذرد چون دم به دم
 ۲ ستیز آوری کار اهریمن است
 ۳ دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح
 ۴ گویا عزم ندارد که شود روز امشب
- راه می گیرم بر آب چشم و دیگر می چکد
 ستیزه به پر خاش آبستن است
 بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می چکد
 یا در آید ز در آن شمع شب افروز امشب

۶۴- در بیت زیر، باتوجه به اختیارات شاعری تعداد هجاهای بلند و کشیده به ترتیب، کدام است؟

سراسری - ۱۳۹۹

- «از پای فتادیم چو آمد غم هجران
 در درد بمردیم چو از دست دوا رفت»
- ۱ ده، پنج ۲ ده، شش ۳ یازده، چهار ۴ یازده، پنج

۶۵- آرایه های روبه روی کدام ابیات، درست است؟ سراسری - ۱۴۰۰

الف) عمری است که چون جام جگر تشنه عشقم / و ایام به من جرعه جامت نرسانید (مجاز، تشخیص)

ب) در بزم ز رخسار دو صد شمع بر افروز / وز لعل شکر بار می و نقل فرو ریز (لف و نشر، موازنه)

ج) عشق را در پرده ناموس دیدن مشکل است / شمع را در جامه فانوس دیدن مشکل است (موازنه، جناس)

د) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است / کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی ارزد (جناس، کنایه)

- ۱ الف - ب ۲ ج - د ۳ ب - ج ۴ الف - د

۶۶- پدیدآورندگان آثار: «گوشوارهٔ عرش، زمین سوخته و ظهر روز دهم» خالق کدام آثار نیز هستند؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ۱) صدای سبز، زمستان ۶۲، تنفس صبح
- ۲) در کوچهٔ آفتاب، مهاجر کوچک، آینه‌های ناگهان
- ۳) خواب ارغوانی، مدار صفر درجه، دستور زبان عشق
- ۴) برآشفتن گیسوی تاک، آینه‌های دردار، بی‌بال پریدن

۶۷- بیت زیر «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟ سراسری - ۱۴۰۱

ز خنده‌رویی گردون فریب رحم مخور که رخنه‌های قفس رخنهٔ رهایی نیست»

- ۱) ابدال
- ۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- ۳) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
- ۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۶۸- در کدام بیت «سه نوع اختیار وزنی و دو اختیار زبانی» می‌توان یافت؟ سراسری - ۱۴۰۱

- ۱) آه اگر دامن پاک تو نیارند به دست خستگانی که دریدند گریبانی چند
- ۲) مستان بزم عیش شرابی نداشتند در عین بی‌خودی می‌نابی نداشتند
- ۳) چو مطربان سحر آهنگ زیر و بام کنند معاشران صبحی هوای جام کنند
- ۴) کسی است صاحب بخت بلند و عمر دراز که دست بر سر آن زلف خم به خم دارد

۶۹- با توجه به «علوم و فنون ادبی» کدام گزینه غلط است؟ سراسری - ۱۴۰۱

«ترک دنیا به مردم آموزند خویشتن سیم و غلهٔ اندوزند»
عالم آن کس بود که بد نکند نه بگوید به خلق و خود نکند»

- ۱) شعر را در ردهٔ «ادبیات تعلیمی» می‌توان جا داد.
- ۲) ابیات براساس قاعده «۲» و تبصرهٔ قافیه سروده شده است.
- ۳) در سرودهٔ فوق، اختیار شاعری آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن یافت می‌شود.
- ۴) حذف همزه و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «هر دو» در ابیات مشهود است.

۷۰- در کدام بیت «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و ابدال» همگی

یافت می‌شود؟ خارج از کشور - ۱۴۰۰

- ۱) قوت بازوی پرهیز به خوبان مفروش که در این خیل حصاری به سواری گیرند
۲) رقص بر شعر تر و ناله نی خوش باشد خاصه رقصی که در آن دست نگاری گیرند
۳) حافظ ابنای زمان را غم مسکینان نیست زین میان گر بتوان به که کناری گیرند
۴) خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند

۷۱- در بیت زیر همهٔ اختیارات شاعری یافت می‌شود، به جز: خارج از کشور - ۱۴۰۰

«چون گل و می دمی از پرده برون آی و درآ که دگر باره ملاقات نه پیدا باشد»

۱) قلب ۲) ابدال

۳) تغییر کمیت مصوت‌ها ۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۷۲- در همهٔ ابیات هر دو اختیار «وزنی و زبانی» وجود دارد، به جز سراسری - ۱۴۰۰

- ۱) گره به باد مزین گرچه بر مراد رود که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
۲) حافظ ار آب حیات ازلی می‌خواهی منبعش خاک در خلوت درویشان است
۳) مستم کن آن چنان که ندانم ز بی‌خودی در عرصهٔ خیال که آمد کدام رفت
۴) زنه‌ار از آن عبارت شیرین دل فریب گویی که پسته تو سخن در شکر گرفت

۷۳- باتوجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد رباعی زیر «غلط» ذکر شده است؟

سراسری - ۱۴۰۰

«بازار قبول گل چو شد خوش خوش تیز گفتم که به باغ درشوای دلبر خیز

گل گفت که آب قدمش خیره مریز ما دست گلابگر گرفتیم و گریز»

۱) ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.

۲) در بیت اول از اختیار شاعری ابدال استفاده شده است.

۳) در بیت دوم شاعر دوبار مصوت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.

۴) قافیهٔ رباعی براساس قاعدهٔ «۲» آمده است و حرف روی «ز» است.

۷۴- در همه ابیات دو اختیار وزنی «فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال» وجود دارد؛ به جز

خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ① آب رخ پیش ما کسی دارد که بود خاک آستان شما
 ② اگر آن ابرو است و پیشانی نکشد هیچ کس کمان شما
 ③ می کند مرغ جان ما پرواز دم به دم سوی آشیان شما
 ④ چه بود گر به ما رساند باد بویی از طرف بوستان شما

۷۵- در کدام بیت، اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟ خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ① ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری
 ② از سر رشک سوختم زان همه سوزم از درون با همه آب ساختنی زان همه آبی از تری
 ③ سینه خاقانی اگر پاک بشویی از غبار پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری
 ④ هم شکری تو هم نمک با تو چه نسبت آب را چند به رغم دوستان دشمن خویش پروری

۷۶- در بیت زیر، همه اختیارات شاعری یافت می شود؛ به جز: سراسری - ۱۳۹۹

«قوت بازوی پرهیز به خوبان مفروش که در این خیل حصاری به سواری گیرند»

- ① بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، قلب
 ② کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، ابدال
 ③ آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، حذف همزه
 ④ بلند بودن هجای پایان مصراع، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۷۷- باتوجه به بیت زیر همه موارد از دیدگاه «عروض و قافیه» درست است؛ به جز:

سراسری - ۱۳۹۹

«در نمازم خم ابروی تو در یاد آمد حالتی رفت که محراب به فریاد آمد»

- ① وزن بیت «فاعلاتن فعلاتن فعلن» است.
 ② در بیت فوق قافیه براساس قاعده «۲» آمده است.
 ③ شاعر از اختیارات شاعری «ابدال» و «حذف همزه» استفاده کرده است.
 ④ در مصراع اول دوبار و در مصراع دوم یک بار، «حذف همزه» صورت گرفته است.

۷۸- کدام بیت فاقد «ایهام» است؟

سراسری - ۱۳۹۸

- ① چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل
 ② در تابم از دو سنبل هندوت کز چه روی
 ③ دلی کز خرمن شادی نشد یک دانه‌اش حاصل
 ④ بنواز باری نوبتی چون می‌زنی عشاق را
 ⑤ که هیچ فایده نبود اگر هزار بگوید
 ⑥ سر برکنار نسترن و ارغوان نهاد

۷۹- در کدام بیت، آرایه‌های ایهام و استعاره «هر دو» یافت می‌شود؟ خارج از کشور - ۱۴۰۰

- ① آفتابی کز شفق، رخسار، در خون شسته است
 ② داغ ناخن خورده‌ای از لاله‌زارِ حسنِ اوست
 ③ زهره سازی خوش نمی‌سازد مگر عودش بسوخت کس ندارد ذوق مستی می‌گساران را چه شد
 ④ در بزم دور یک دو قدح درکش و برو
 ⑤ یعنی طمع مدار وصال مدام را
 ⑥ فرش طرب بگستر چون باد نوبهاری
 ⑦ فراش بوستان گشت نقاش گلستان شد

۸۰- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات کاملاً درست هستند، به جز: سراسری - ۱۴۰۰

- ① زان پیش که در زلف تو بندیم دل خویش / ما رشته مهر از همه بگسیخته بودیم (مجاز، تضاد)
 ② تا زلف و رخت بردم از سایه و روشن / از شاخه سرو چمن آویخته بودیم (لف و نشر، مجاز)
 ③ دور از لب شیرین تو چون شمع سیه روز / خوش آتش و آبی به هم آمیخته بودیم (استعاره، ایهام)
 ④ با گریه خونین من و خنده مهتاب / آب رخی از شبنم و گل ریخته بودیم (استعاره مصرحه، استعاره مکنیه)

۸۱- آرایه‌های «جناس تام، لف و نشر، تشبیه، ایهام تناسب» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

- الف) ور لحظه‌ای به کوی تو ناگاه بگذرم
 ب) وز روی آن که رونق خوبان ز روی توست
 ج) ایمان و کفر من همه رخسار و زلف توست
 د) بر بوی آن که بوی تو دارد نسیم گل
 عیبم مکن که روضه رضوانم آرزوست
 دائم نظاره رخ خوبانم آرزوست
 در بند کفر مانده و ایمانم آرزوست
 پیوسته بوی باغ و گلستانم آرزوست
 ① ب، د، الف، ج ② ب، ج، الف، د ③ د، ج، ب، الف ④ د، ب، ج، الف

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۸۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

که چرا روز فراق و شب هجران، تار است»

«روشت گردد اگر خال و خطش را بینی

۷) حسن تعلیل، استعاره، ایهام، پارادوکس

۱) تشبیه، تضاد، مجاز، استعاره

۴) تشبیه، لفّ و نشر، ایهام تناسب، پارادوکس

۳) استعاره، لفّ و نشر، مجاز، تضاد

۸۳- کدام بیت، فاقد تشبیه و دارای «مجاز و ایهام تناسب» است؟ (با تغییر) سراسری - ۱۳۹۹

چندی به زبان همه کس چون خبر افتم

۱) خواهم از پس پرده تقوا به در افتم

بر طرف چمن باز به پروانه نیاید

۷) چون بلبل دل سوخته را بال شکستند

نه چشم مست تو فکر خمار من دارد

۳) نه طره‌ات غم شب‌های تار من دارد

همیشه صحبت آتش به شمع درگیرد

۴) من آن نیام که کند یار اجتناب از من

سراسری - ۱۳۹۹

۸۴- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

تویی آن کس که در عالم به جفت ابروان طاقی»

«تو داری طاق ابرویی که جفتش نیست در عالم

۷) تشبیه، مجاز، ایهام تناسب، تضاد

۱) تشبیه، تضاد، ایهام، جناس تام

۴) استعاره، ایهام، اغراق، پارادوکس

۳) پارادوکس، جناس ناقص، کنایه، اغراق

خارج از کشور - ۱۳۹۸

۸۵- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

در خون خویش بنشانند از تیر دل‌نشینم»

«تا با کمان ابرو بنشست در کمینم

۱) استعاره، مجاز، تلمیح، ایهام

۷) تشبیه، جناس، کنایه، ایهام

۳) استعاره، اغراق، جناس، پارادوکس

۴) جناس، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز

خارج از کشور - ۱۳۹۹

۸۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

یوسف خود را به سیم قلب سودا کرد و رفت»

«هر که دل از دست داد و عشوه دنیا خرید

۱) استعاره، کنایه، حسن تعلیل، ایهام

۷) استعاره، تشبیه، ایهام، ایهام تناسب

۳) تشبیه، کنایه، مجاز، اسلوب معادله

۴) تشبیه، حسن تعلیل، مجاز، ایهام تناسب

۸۷- آرایه‌های «اغراق، تشبیه، حس آمیزی، حسن تعلیل، کنایه» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

سراسری - ۱۳۹۹

- الف) تو کز سنگین رکابی لنگری، سامان کشتی کن که بر خار و خس ما هر کفی ساحل تواند شد
 ب) کامت شکرین باد که هر رخنه ای از دل
 ج) ریحان که رخ گلشن ازو تازه و تر بود
 د) شد شوق من به الفت لیلی یکی هزار
 ه) بوی خوش آهوی تو بر دشت گذر کرد
- شیرین ز شکرخند تو چون کنج دهن شد
 از تازگی خط تو تقویم کهن شد
 هر وحشی که با من دیوانه رام شد
 داغ جگر لاله‌ستان ناف ختن شد

۱) ج، د، الف، ب، ه

۲) د، ه، ب، الف، ج

۳) د، ج، ب، ه، الف

۴) ه، ب، د، ج، الف

۸۸- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

خارج از کشور - ۱۳۹۸

«به خون لعل فرو رفت کوه سنگین دل / چو در محبت شیرین هلاک شد فرهاد»

۱) تشبیه، کنایه

۲) مجاز، جناس

۳) اغراق، تشخیص

۴) تلمیح، حسن تعلیل

۸۹- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

خارج از کشور - ۱۳۹۸

۱) ای رقیب ار نگشایی در دلبند به رویم / این قدر باز نمایی که دعا گفت فلانت (ایهام تناسب، حسن تعلیل)

۲) نه من انگشت‌نمایم به هواداری رویت / که تو انگشت‌نمایی و خلائق نگرانت (ایهام، کنایه)

۳) گر تو خواهی که یکی را سخن تلخ بگویی / سخن تلخ نباشد چو بر آید به دهانت (اغراق، حس آمیزی)

۴) در اندیشه بیستم قلم وهم شکستم / که تو زیباتر از آنی که کنم وصف و بیانت (لفظ‌نشر، استعاره)

۹۰- دو مصراع کدام بیت، باتوجه به اختیارات شاعری از نظر تعداد و نظم هجاها، یکسان نیستند؟

خارج از کشور - ۱۳۹۹

① صبحدم مرغ چمن با گل نواخته گفت	ناز کم کن که در این باغ بسی چون تو شکفت
② چون چشم تو دل می برد از گوشه نشینان	همراه تو بودن گنه از جانب ما نیست
③ نه من سبوکش این دیر رندسوزم و بس	بسا سرا که در این کارخانه سنگ و سبوست
④ ز درد عشق تو دوشم امید صبح نبود	اسیر عشق چه تاب شب دراز آرد؟

WWW.20SHOO.IR